

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:413

av **Finn Bengtsson och Betty Malmberg (båda M)**

Skolskjuts för unga med funktionsnedsättning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skolskjutsar för unga med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Fungerande skolskjutsar för alla barn och unga som så behöver ser vi som en närmast självklar rättighet. Men när det kommer till dem som har en funktionsnedsättning så ser det plötsligt annorlunda ut.

Elever med funktionsnedsättningar har endast garanterad rätt till skolskjuts i förhållande till den skola som kommunen anvisar. Om kommunen anser att den skola som en elev med funktionsnedsättning själv valt medför organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen så kan önskemålet om skolskjuts för eleven i princip avslås. Detta innebär en allvarlig inskränkning i rätten till det fria skolvalet för ungdomar med funktionsnedsättning, vilket torde vara i strid mot rättighetslagar och inte minst även i fokus för en trolig kommande förändring av diskrimineringslagstiftningen vad gäller möjligheten för tillgänglighet till samhällets funktioner för alla.

Ett särskilt problem när det gäller skolskjutsar berör unga med funktionsnedsättning

som börjar på gymnasiet. Dessa är då hänvisade enbart till färdtjänstfunktion med betydande merkostnader för samhället eftersom de per definition inte längre kan ta del av skolskjutssystemet.

Till yttermera visso är den stelbenta lagstiftning som idag möter unga med funktionsnedsättningar och deras rätt till skolskjuts centrerad kring familjen. Kommuner är inte skyldiga att tillgodose skolskjuts från två olika adresser, ifall den ena adressen finns i en annan kommun. Följden av detta blir att unga personer med funktionsnedsättning får begränsade möjligheter att röra sig fritt, ifall vårdnadshavarna separerar och den ena väljer att bosätta sig i en annan kommun. Av olika, men ofta ansvarskännande skäl, väljer inte sällan separerade föräldrar att bo i närheten av varandra när de har minderåriga barn. Om nu barnet har en funktionsnedsättning och bor i en storstadsregion med täta geografiska gränser mellan kommunerna, så kan man i praktiken bli av med möjligheten till skolskjutsrättigheten om den ena föräldern bor strax intill men i en annan kommun. Detta är en orimlig situation som måste regleras i en bättre lagstiftning till förmån för alla unga med funktionsnedsättning med krav på rätten till skolskjuts i förhållande till såväl deras som de som har vårdnadens faktiska behov av att detta fungerar även vid delat boende.

När utskottet behandlade en motion på samma tema under ett tidigare riksmöte konstaterades att kommunens skyldighet att anordna skolskjuts begränsas till krav på att skolskjutsen utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen måste uppfyllas, och att detta sker inom ramen för en laglighetsprövning enligt kommunallagen. Med detta ansåg sig utskottet kunna avstyrka den aktuella motionen.

Vi vill då framhålla att utskottet inte till fullo insett det problem som motionären försökt att fokusera på. De kommuner som inte vill tillhandahålla en önskad skolskjuts för en ung funktionsnedsatt person som valt en egen skola enligt det fria skolvalet har alla möjligheter att motivera detta med antingen organisatoriska svårigheter eller ekonomiska svårigheter för kommunen, eller både och, och sedan låta detta avgöras vid en laglighetsprövning där den drabbade individens möjligheter att hävda sin rätt är närmast obefintliga.

Vi anser därför att den förutvarande motionsbehandlingen i utskottet på samma tema inte varit tillfyllest, åtminstone inte om en ung funktionsnedsatt persons rättigheter att på ett rimligt sätt inom det fria skolvalet få hävda sin rätt att kunna komma till den aktuella skolan på ett i övrigt förväntat sätt såsom skolskjutsfunktionen är tänkt att fungera. I detta sammanhang bör påminnas om att funktionsnedsattas behov av att välja skola, och att para detta med skolskjuts då så krävs, ofta är väsensskilt från den situation

som gäller för friska barns behov att kunna komma till den skola de har valt. Att inte då tillmötesgå en ung funktionsnedsatt persons önskemål om skolskjuts på ett sätt som också bejakar individens rätt till att i större omfattning än som är fallet idag påverka denna situation kan ses som en diskriminering på basen av ett funktionshinder, vilket i sin tur kan ses som ett brott mot diskrimineringslagstiftningen. Vi vill med denna motion att riksdagen med ett bifall ger regeringen detta tillkänna.

Finn Bengtsson (M)

Betty Malmberg (M)